

جلال آل احمد

خسرو میقات

سفر نامه

انتشارات مجید

سرشناسه: عنوان و نام پدید آور: **آل احمد، جلال ۱۳۰۲ - ۱۳۴۸.**
 مشخصات نشر: **خسی در میقات: سفرنامه / جلال آل احمد.**
 مشخصات ظاهری: **تهران: نشر به سخن، ۱۳۹۴.**
 شابک: **۱۸۴ ص. ۵/۱۴×۲۱ س.م.**
978 - 600 - 7987 - 20 - 9
 وضعیت فهرست نویسی: **فبا**
 موضوع: **۱. حج - خاطرات. ۲. سفرنامه ها.**
 موضوع: **عربستان سعودی - سیر و سیاحت.**
 رده بندی کنگره: **۱۳۹۴ خ ۵ / آ ۷ / DS ۲۰۸**
 رده بندی دیویی: **۹۱۵ / ۳۸۰۴۵۳**
 شماره کتابشناسی ملی: **۴۰۳۳۱۰۹**

انقلاب، خ. ۱۲ فروردین، خ. لبافی نژاد، شماره ۲۴۰
 تلفن: ۶۶۴۹۱۵۸۸ - ۹۵۷۱۳ - ۶۶۴۹۱۵۸۸

خسی در میقات **جلال آل احمد**

چاپ دوازدهم (اول ناشر)، تهران، زمستان ۱۳۹۴ هـ. ش
 ۵۰۰ نسخه

لیتوگرافی غزال، چاپخانه‌ی جام طلایی
 شابک: ۹ - ۲۰ - ۷۹۸۷ - ۶۰۰ - ۹۷۸

همه‌ی حقوق محفوظ است.

کتاب فوق تا نوبت چاپ یازدهم توسط انتشارات مجید منتشر شده است.

www.majidpub.com

۱۰۰۰۰ تومان

- و از وی می آید، رضی الله عنه کی گفت یکبار به
 مکه شدم، خانه مفرد دیدم. گفتم حج مقبول
 نیست. کی من سنگها از این جنس بسیار دیده‌ام.
 بار دیگر برفتم. خانه دیدم و خداوند خانه دیدم.
 گفتم کی هنوز حقیقت توحید نیست. بار سه دیگر
 برفتم. همه خداوند خانه دیدم و خانه نه. به سزم
 فروخواندند (کی) یا بایزد اگر خود را ندیدی و
 همه عالم را بدیدی مشرک نبودی و چون همه
 عالم من و خود را بینی مشرک باشی. آنگاه توبه
 کردم و از دنیا هستی خود نیز توبه کردم.

- علی بن عثمان هجویری

- کتاب المحجوب، ص ۱۳۴

مقدمه

سفرنامه حاج جلال آقا محمد یکی از نوشته‌هایی است که همچون غرب‌زدگی و مدیر مدرسه بارت سمرت این نویسنده دهه پنجاه شده است. جلال در این نوشته، در واقع گزارش لحظه‌به‌لحظه‌ای از این سفر داده و در حین نوشتن این سفرنامه گاهی نیز ناهنجاریهای مدرنیسم که حتی دامن معنویات را آلوده کرده، اعتراض می‌کند. نینال سایه‌های تاریک و دراز استعمار و بهره‌کشی کشورهای قدرتمند صنعتی از بهانی که در تحجر و عقب‌ماندگی خود دست و پا می‌زند و با وجود ثروت و برشاری که برخی از این کشورها از منابع طبیعی خود، به‌ویژه نفت دارند، در صورت ملتی مصرفی درآمده و همه‌چیزشان وابسته به قدرتهایی شده است که قدرتشان را در سایه همین وابستگی آنها کسب کرده و هرچه می‌گذرد بر قدرتشان افزوده می‌شود. جلال در این سفرنامه حتی بر مردمی که بی هیچ نگرشی و عوامانه به این سفر می‌آیند و خود را حتی در این سفر هم به زرق و برق دنیای مادیات مشغول می‌کنند، می‌شورد و بر جهل و نادانی و عبادت‌های کورکورانه‌شان خرده می‌گیرد.

نکته دیگری که در این سفر آل احمد قابل دقت است، نگرش جامعه روشنفکری آن دوره نسبت به چنین سفرهای معنوی است که خود جلال نیز در این دوره در زمره همان روشنفکران بوده؛ اما به یکباره خود را از اجتماع روشنفکران عهدش که چنین سفرهایی را مایه تحجر و عقب ماندگی می دانند و چه بسا او را مورد تمسخر و ملامت هم قرار داد، وامی رهند و هنگامی که خود را در عظمت این سفر معنوی می بیند خودش را خسی می یابد در برابر آنهمه عظمت و شکوه بی ریای الهی و این خود رجعتی غیر قابل وصف است.

و اما از این نوشته جلال آنچه جای خرده گیری دارد، نثر ابتدایی این سفرنامه است که بسیار نثر مدیر مدرسه فاصله گرفته است و این شاید به دلیل محدودیتهایی است که خودش در همین سفرنامه به جهت شرایطش به آنها اشاره کرده است.

برای آنکه این نثر در خواننده امروزی خسته کننده و ملالت بار جلوه نکند و به احتمال زیاد باعث نفهمیدن عبارات نگارشی او نشود، بر آن شدیم تا در چاپ مجدد این سفرنامه دستی از نثر ناصحانه و ملامت گذاریها ببریم و به اصطلاح رسم الخطی بر آن بزنیم؛ اما در واژه ها و جمله های او هیچ دستی برده نشده و خواننده می تواند اطمینان داشته باشد که اینها به تمامی نتیجه قلم خود جلال آل احمد است.

سیدعلی شاهی